

16 Νοεμβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΠΕΤΡΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5796).

-
- Ανυποταξία κατά παράβαση του Άρθρου 22(α) των περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 έως 1992 — Άλλες παρόμοιες υποθέσεις λήφθηκαν υπόψη — Προηγούμενη καταδίκη για το ίδιο αδίκημα και για τον ίδιο λόγο άρνησης - τη θρησκευτική συνείδηση — Επιβολή ποινής φυλάκισης έξη μηνών — Κρίθηκε έκδηλα υπερβολική. 5
- Αντιρροπίες συνειδήσεως — Τροποποίηση των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων με τον περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικό) Νόμο του 1992 (Αρ. 2/92) για να μην ανατίθενται καθήκοντα που σχετίζονται άμεσα με την διεξαγωγή πολεμικών επιχειρήσεων στους αντιρροπίες συνειδήσεως. 10
- Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα Άρθρο 10.2 — Ουδείς εξαναγκάζεται εις εκτέλεσιν αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.
- Λέξεις και Φράσεις — "Αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία" στο Άρθρο 10.3 του Συντάγματος. 15
- Ποινή — Επιμέτρηση — Προσωπικές συνθήκες — Ο εφεσείων ανήκε σε πολυμελή και αγαπημένη οικογένεια με εκτίμηση στην κοινωνία. 20
- Ο εφεσείων ο οποίος είναι άγαμος ηλικίας 27 χρόνων είναι μάρτυρας του Ιεχωβά όπως και τα άλλα μέλη της οικογένειάς του εδώ και μερικά χρόνια. Απολύθηκε από την Εθνική Φρουρά το 1987 μετά από κανονική εκτέλεση της θητείας του.
- Τον Μάρτιο του 1992 όντας πλέον έφεδρος παρέλειψε να συμμετάσχει σε τετραήμερη στρατιωτική άσκηση προβάλλοντας σαν λόγο τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις οι οποίες δεν του επέτρεπαν να υπηρετεί στο στρατό. 25
- Σε έφεσή του εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής που

- 5 καταχωρήθηκε στις 9 Ιουλίου 1993 το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε την άμεση απόλυση του στις 26 Οκτωβρίου, 1993 αφού έκρινε ότι η ποινή ήταν έκδηλα υπερβολική. Επίσης τονίστηκε ότι σε περιπτώσεις όπως η παρούσα, η ποινή δεν μπορεί να έχει αναμορφωτικό σκοπό ή αποτρεπτική επίδραση στον κατηγορούμενο και στους ομοθρήσκους του.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Grandrath v. The Federal Republic of Germany - της Επιτροπής της Ε.Σ.Δ.Α.

Pitsillides & Another v. The Republic (1983) 2 C.L.R. 374

10 Έφεση εναντίον Ποινής.

- 15 Έφεση εναντίον της ποινής από τον Γεώργιο Αναστάση Πέτρου ο οποίος βρέθηκε ένοχος την 1 Ιουλίου, 1993 από το Στρατιωτικό Δικαστήριο (Αριθμός Υπόθεσης 160/93) στην κατηγορία ανυποταξίας κατά παράβαση του άρθρου 22 (α) των Περί Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 -1992 και καταδικάστηκε σε φυλάκιση έξη μηνών.

Σ. Σωφρονίου, για τον εφεσεϊοντα.

Π. Ιουλιανός, για την εφεσίβλητη.

- 20 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Ο εφεσεϊων βρέθηκε, με δική του παραδοχή, ένοχος ανυποταξίας, κατά παράβαση του Άρθρου 22(α) των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 έως 1992, (Νόμοι Αρ. 20/64, 49/64, 68/64, 26/65, 27/65, 44/65, 5/66, 14/66, 41/66, 76/66, 38/67, 70/67, 66/68, 95/68, 24/75, 56/75, 25 33/76, 16/77, 22/78, 88/79, 81/81, 52/84, 89/86, 131/89, 2/92), και του επιβλήθηκε εξάμηνη ποινή φυλάκισης.

Η έφεση στρέφεται εναντίον της ποινής.

- 30 Η έφεση καταχωρίστηκε στις 9 Ιουλίου, 1993, και ορίστηκε για ακρόαση στις 26 Οκτωβρίου, 1993. Το Δικαστήριο, την ίδια ημέρα, μετά την ακρόαση, βρήκε ότι η ποινή που επιβλήθηκε ήταν, κάτω από τις περιστάσεις, έκδηλα υπερβολική και διέταξε την άμεση απόλυση του εφεσεϊο-

ντα.

Σήμερα προχωρούμε να δώσουμε τους λόγους της Απόφασης.

Ο εφεσείων είναι 27 χρονών, άγαμος. Από μερικά χρόνια, ο ίδιος και η οικογένειά του είναι μάρτυρες του Ιεχωβά. Απολύθηκε από την Εθνική Φρουρά το Φεβρουάριο του 1987, αφού εκτέλεσε κανονικά τη θητεία του. Ανήκει, έκτοτε, στην εφεδρεία της Δύναμης. 5

Στις 13 Μαρτίου, 1992, ο εφεσείων - έφεδρος - κλήθηκε να συμμετάσχει σε τετραήμερη στρατιωτική άσκηση, αλλά παρέλειψε να συμμορφωθεί. Πρόβαλε ως λόγο ότι οι θρησκευτικές του πεποιθήσεις, ως μάρτυρας του Ιεχωβά, δεν του επιτρέπουν να υπηρετεί στο στρατό. 10

Ο εφεσείων ζήτησε και λήφθηκαν υπόψη από το Δικαστήριο άλλες παρόμοιες υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του Στρατοδικείου εναντίον του. 15

Ανήκει σε πολυμελή, πολύ αγαπημένη και συγκροτημένη οικογένεια. Όπως αναφέρεται στην Έκθεση του Λειτουργού του Τμήματος Κοινωνικής Ενημερίας, τόσο ο ίδιος, όσο και η οικογένειά του είναι έντιμα πρόσωπα και χαίρουν εκτίμησης στην κοινωνία. Στο παρελθόν καταδικάστηκε από το Στρατιωτικό Δικαστήριο σε φυλάκιση για το ίδιο αδίκημα και για τον ίδιο λόγο άρνησης - τη θρησκευτική του συνείδηση. 20
25

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα εισηγήθηκε ότι ο εφεσείων είναι αντιρρησίας συνειδήσεως. Επιχειρηματολόγησε πάνω στο περιεχόμενο και την ερμηνεία του Άρθρου 10.2 και 3(β) του Συντάγματος που προβλέπει:-

"10.2. Ουδείς εξαναγκάζεται εις εκτέλεσιν αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. 30

3. Ο εν τω παρόντι άρθρω όρος 'αναγκαστική ή υπο-

χρεωτική εργασία' δεν περιλαμβάνει:

(α)

5 (β) οιαδήποτε τυχόν επιβληθισομένη στρατιωτικού χαρακτήρος υπηρεσίαν ή, προκειμένου περί των κατά συνείδησιν εναντιουμένων εις αυτήν και υπό την προϋπόθεσιν της αναγνωρίσεως αυτών υπό νόμου, υπηρεσίαν επιβαλλομένην αντί της στρατιωτικής υποχρεωτικής υπηρεσίας, ..."

10 Η πιο πάνω πρόνοια του Συντάγματος είναι αντιγραφή από το Άρθρο 4, παραγράφους 2 και 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, (Ε.Σ.Δ.Α.).

15 Δεν προσβλήθηκε η συνταγματικότητα του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου, ούτε οποιαδήποτε πρόνοιά του. Το Δικαστήριο, ως εκ τούτου, δεν θα εξετάσει τη συνταγματικότητα του Νόμου. Περιορίζεται να αναφέρει ότι η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έδωσε στη Σύμβαση διαφορετική ερμηνεία από εκείνη που εισηγήθηκε ο δικηγόρος του εφεσεϊόντα - (βλ., μεταξύ άλλων, Αίτηση Αρ. 20 2299/64 - *Albert Grandrath v. The Federal Republic of Germany* - της Επιτροπής της Ε.Σ.Δ.Α.: *Pitsillides and Another v. Republic* (1983) 2 C.L.R. 374).

25 Η Δημοκρατία της Κύπρου, για συμμόρφωση προς τις διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις, τροποποίησε τους περί της Εθνικής Φρουράς Νόμους με τον περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμο του 1992, (Αρ. 2/92), ώστε οι αντιρροήσιες συνειδήσεως να υπόκεινται σε εκτέλεση άοπλης στρατιωτικής υπηρεσίας, χωρίς στρατιωτική στολή, εκτός στρατιωτικού χώρου, ή άοπλης στρατιωτικής 30 υπηρεσίας, με στρατιωτική στολή και μέσα σε στρατιωτικό χώρο. Σε καμιά από τις δύο αυτές ομάδες δεν θα ανατίθενται καθήκοντα που σχετίζονται άμεσα με τη διεξαγωγή πολεμικών επιχειρήσεων.

Με τη λύση που δόθηκε με το Νόμο 2/92, η στράτευση

των "αντιρροησιών συνειδήσεως" αντιμετωπίστηκε με την ανάθεση σ' αυτούς μη μάχιμου ρόλου στο στρατό ή υπαλακτικής υπηρεσίας.

Ο εφεσείων αρνείται έντονα, προβάλλοντας λόγους θρησκευτικής συνειδήσεως, να συμμορφωθεί προς το Νόμο. Η περίπτωση του είναι καθαρή αντιπαράθεση πολίτη προς το Νόμο της χώρας. 5

Ἡ ποινή, στην παρούσα υπόθεση, δεν μπορεί να έχει κανένα αναμορφωτικό σκοπό. Δεν έχει αποτρεπτική επίδραση στον εφεσείοντα, στους ομοθρήσκους του - μάρτυρες του Ιεχωβά - αν κρίνουμε από τις υποθέσεις που παρουσιάζονται στα Δικαστήρια. 10

Το ζήτημα που έχουμε να εξετάσουμε είναι αν η ποινή που επιβλήθηκε είναι έκδηλα υπερβολική, ή αν επιβλήθηκε με λανθασμένη αρχή νόμου. 15

Ο Νόμος προνοεί ποινή φυλάκισης μέχρι δύο έτη, ή χρηματική ποινή που να μην υπερβαίνει τις £500,00, σε οποιοδήποτε παραλείπει, χωρίς εύλογη αιτία, να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διαταγή κλήσεως, ή δεν προσέρχεται μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται από τη διαταγή. 20

Η ποινή - το είδος και η έκτασή της - πρέπει να είναι ανάλογη με το είδος και τη φύση της κλήσεως στην κάθε περίπτωση.

Έχομε ήδη κάμει αναφορά στις προσωπικές συνθήκες του εφεσείοντα. 25

Με βάση όλα τα στοιχεία της υπόθεσης ενώπιον του Δικαστηρίου, βρίσκομε ότι η ποινή της εξάμηνης φυλάκισης είναι έκδηλα υπερβολική. 30

Η έφεση επιτρέπεται.